

Praten met de media

Als slachtoffer, nabestaande of
getuige kunt u te maken krijgen
met belangstelling van de media.

Hoe kunt u het beste met die
media-aandacht omgaan?

0900-0101 (lokaal tarief)

Als slachtoffer, nabestaande of getuige van een misdrijf, verkeersongeluk of calamiteit kunt u te maken krijgen met belangstelling van de media. Journalisten kunnen u vragen uw verhaal te vertellen of uw mening te geven. Hoe kunt u het beste met die media-aandacht omgaan? In deze folder geeft Slachtofferhulp Nederland u daar adviezen over.

De media

Televisie, radio, dagbladen, tijdschriften, internet en social media. Elk medium heeft een eigen publiek: landelijk, regionaal of lokaal. Overweegt u om mee te werken aan een interview, realiseert u zich dan goed dat uw verhaal na uitzending of publicatie bij een grote groep mensen bekend is. U treedt uit de anonimiteit. Deze bekendheid kan ertoe leiden dat u nog meer mediaverzoeken krijgt, en mogelijk ook reacties van het publiek. Dat kunnen positieve maar zeker ook negatieve reacties zijn. Houdt u daar rekening mee en bedenk dat u niet alleen met de journalist praat, maar vooral met het publiek erachter.

Soms kunt u de media inzetten om een doel te bereiken. U kunt het bijvoorbeeld prettig vinden dat anderen te weten komen wat er (met u) is gebeurd. De media hebben namelijk als eerste doel om op een objectieve manier te informeren over zaken die spelen in de samenleving.

Benaderen

Het kan zijn dat de media u benaderen zonder dat u het wilt. Ze kunnen bij u thuis aanbellen of contact zoeken via telefoon, e-mail of social media. Dat alles is toegestaan. Door de opkomst van internet en social media zijn slachtoffers of nabestaanden makkelijker te vinden voor de media. Een journalist mag echter nooit zonder uw toestemming op uw privégrond komen.

Media benaderen u omdat ze uw verhaal bekend willen maken aan hun lezers, luisteraars of kijkers. Vaak zullen ze u daarbij de gelegenheid geven om zélf iets te vertellen over wat u is over-

komen. Het kan zijn dat wat u overkomen is voor maatschappelijke onrust heeft gezorgd, en dat mensen daar meer over willen weten. Om op die maatschappelijke behoefte in te spelen, benaderen de media u dan voor het vertellen van uw verhaal.

Het is aan ú om te beslissen of u ingaat op de interviewverzoeken van media. Als u het niet waardeert dat u benaderd wordt, geef dan duidelijk aan dat u niet wilt meewerken aan het persverzoek. Wordt u veel gebeld, dan kunt u de telefoon door bijvoorbeeld een familielid laten opnemen. Hetzelfde geldt voor het openen van de voordeur. U kunt dan door iemand anders zeggen dat u niet met media wenst te praten.

Meewerken

U doet er goed aan om eerst na te denken of u de media te woord wilt staan. Slachtofferhulp Nederland adviseert u om niet metéén na het misdrijf of ongeluk te praten met de media. Door de emoties zegt u mogelijk dingen waar u spijt van krijgt. In een iets later stadium bent u beter in staat een goede afweging te maken. U kunt eventueel met uw directe omgeving bespreken waarom u wel of niet wilt meewerken aan een interview. Belangrijk is dat u de tijd neemt en een weloverwogen beslissing neemt.

In het overzicht op de volgende pagina leest u enkele voor- en nadelen van praten met de media.

Voordelen

Het (opnieuw) vertellen van uw verhaal kan u helpen bij het verwerken van wat er is gebeurd.

U kunt uw (kant van het) verhaal vertellen, in plaats van dat er alleen óver u gesproken en geschreven wordt.

Uw omgeving weet wat er gebeurd is en kan begrip tonen voor uw situatie.

Het kan een eerbetoon aan een overleden slachtoffer zijn om hem of haar publiekelijk te noemen of herdenken.

Het gebeurde wordt op deze manier niet vergeten.

Door uw verhaal te vertellen kunt u eventueel een (persoonlijk) doel nastreven. Bijvoorbeeld zorgen voor meer camera's op straat, meer inzet bij opsporing van de dader, een snellere afronding van een onderzoek, etc.

Nadelen

Uw verhaal is na uitzending of publicatie bij een groot publiek bekend. U (en uw gezin/familie) bent niet meer anoniem.

U kunt na uitzending of publicatie door bekenden en onbekenden worden aangesproken (zowel positief als negatief).

Soms komt uw verhaal anders over dan u bedoeld had.

Het kost tijd en energie.

Tijdens een interview kunnen emoties weer opspelen.

Eén interview kan weer (veel) nieuwe verzoeken uitlokken. (Dit kan echter ook een voordeel zijn.)

Woordvoerder

Als u besluit de media te woord te staan, vrijwel direct nadat u iets overkomen is, dan kunt u er ook voor kiezen een woordvoerder aan te stellen. Een vriend of een familielid vertelt uw verhaal dan namens u. Stem met deze woordvoerder goed af wat u wel en niet met het publiek wilt delen en welke media hij of zij namens u te woord mag staan. De woordvoering aan iemand anders overlaten, kan u rust geven. Een nadeel kan echter zijn dat de woordvoerder uw verhaal niet op de manier verwoordt zoals u dat wilt.

Eigen verhaal

Houd uw verhaal dicht bij uzelf. Zeg niet zonder overleg iets over anderen en praat zeker niet over (uw) kinderen. Zij moeten namelijk de draad van het leven op kunnen pakken. Zonder dat er later (op internet) terug te vinden is wat destijds over hen is

gezegd. Het is raadzaam dat u geen inhoudelijke informatie geeft over het strafbare feit en het strafproces als de verdachte nog niet is veroordeeld of het opsporingsonderzoek nog loopt. Dit kan namelijk negatieve invloed hebben op het onderzoek. Ook kunt u beter niet via de media ruzies met personen of instanties uitvechten. Tenzij u hier een duidelijk doel mee heeft en u de media juist wilt inzetten om dat te bereiken.

Verschillende media

Geschreven media

Uw verhaal komt op papier en wordt gepubliceerd, bijvoorbeeld in een dagblad. Daarvoor wordt u geïnterviewd door een journalist. Dat kan telefonisch, maar ook via een persoonlijk gesprek. De diverse geschreven media hebben verschillende doelgroepen. De ene krant bereikt een totaal ander publiek dan de andere. Dit geldt ook voor tijdschriften en opiniebladen. Belangrijk is daarom dat u van tevoren weet welke krant of welk tijdschrift u te woord wilt staan, en welke doelgroep u daarmee bereikt.

Dingen die u in een interview voor een geschreven medium vertelt, worden vrijwel nooit letterlijk zo gepubliceerd. Journalisten zetten uw spreektaal om in schrijftaal. Daarnaast is er maar beperkte ruimte om het verhaal kwijt te kunnen. Journalisten moeten dus keuzes maken en zullen uw verhaal inkorten. Het kan zelfs voorkomen dat zij onder druk van ander actueel nieuws het interview niet (of pas later) kunnen publiceren.

Radio en televisie

Vóór de opname van een interview voor radio of televisie vindt er vaak een voor-gesprek met u plaats. Daarin legt de jour-nalist uit wat de bedoeling is en wat er van u wordt verwacht. Tijdens zo'n gesprek heeft u de mogelijkheid om vragen te stel-len en wensen kenbaar te maken. Naar aanleiding van dit gesprek kunt u zelf afwegen of u met deze journalist of zender wilt samenwerken.

Live-uitzendingen worden direct op radio of televisie uitgezonden. Dit heeft als voor-deel dat alles wat u vertelt ook precies zo wordt uitgezonden. Maar een nadeel is dat u geen mogelijkheid heeft om uw woorden 'terug te nemen'. Daarom is het handig om vooraf te bedenken wat u precies wel en niet wilt vertellen.

Wordt het interview niet live uitgezonden, dan is de kans groot dat de journalist in uw verhaal knipt en plakt. Zo kan er van een gesprek van een uur soms maar één minuut over-blijven. Een voordeel is echter dat u eventueel zelf de opname kunt stoppen en opnieuw kunt beginnen met uw verhaal.

Internet en social media

De media willen na een gebeurtenis snel aan informatie komen. Door de komst van social media zijn ze daartoe beter en vlugger in staat. Zij kunnen elk moment bijvoorbeeld foto's of berichten halen van uw Facebook- of Twitterprofiel, of van die van uw online vrienden. Zo kan het zijn dat na de ingrij-pende gebeurtenis informatie over u of uw geliefden gepubliceerd wordt, die u liever niet met een groot publiek wilt delen. Helaas is hier weinig aan te doen, want het internet is voor iedereen openbaar. Alle informatie die u op internet deelt, is bijna altijd nog terug te vinden. Foto's of berich-ten worden in een rap tempo gedeeld, bijvoorbeeld via Twitter. Denkt u daarom van tevoren goed na wat u wel of niet op internet en op social media plaatst.

De opname van het interview blijft in het bezit van de omroep en kan dus opnieuw gebruikt worden of op internet worden gezet.

Worden de opnames in de studio gemaakt, dan kan dat een tijd-rovend proces zijn. U kunt vragen of er voor eten en drinken is gezorgd en of u een reiskostenvergoeding kunt krijgen.

Een ander praktisch advies is om bij televisieopnames geen gestreepte of geblokte kleding te dragen. Dit kan het beeld 'vervormen'.

Voorbereiding

Heeft u besloten uw verhaal aan de media te vertellen? Bereid u dan goed voor. Hieronder leest u tips die u daarbij kunnen helpen.

Kijk voor meer adviezen op: www.slachtofferhulp.nl/pratenmetdemedia

- Neem de tijd om goed na te denken of en waarom u de media te woord wilt staan.
- Geef nooit zomaar antwoord op vragen van journalisten wanneer zij u benaderen. Zij gaan vaak voor en na het interview vriendelijk met u om, maar beseft wel dat alles wat u de journalist vertelt, gebruikt kan worden in een artikel of tv-item. Dit geldt ook als u iets vertelt buiten het interview om.
- Maak duidelijke afspraken met de journalist en zorg dat u van tevoren weet wat u wel of niet wilt. Enkele voorbeelden:
  - Wilt u met naam en achternaam genoemd worden?
  - Wilt u op televisie herkenbaar in beeld, of juist anoniem? Dat laatste gebeurt nog zelden.
  - Wilt u als nabestaande dat er beelden van het graf worden gemaakt?
  - Wilt u dat de media beeldmateriaal gebruiken van u of van het overleden slachtoffer in het tv-item of krantenartikel?
  - Wilt u dat uw huis en straat gefilmd worden?

De gemaakte afspraken kunt u ter bevestiging naar de journalist mailen, zodat er geen onduidelijkheid over bestaat. Bedenk wel dat de journalist u niets verplicht is, deze afspraak maakt u op basis van vertrouwen.

Slachtofferhulp Nederland

Slachtofferhulp Nederland is een landelijke organisatie met ruim 75 bureaus. Zij helpt slachtoffers na een misdrijf, verkeersongeluk of calamiteit. Slachtofferhulp Nederland is er ook voor nabestaanden, getuigen en andere betrokkenen. De hulp is altijd kosteloos.

Contact

Voor hulp of vragen kunt u van maandag tot en met vrijdag van 9.00 -17.00 uur contact opnemen met **0900-0101** (lokaal tarief). Ga voor meer informatie naar: **www.slachtofferhulp.nl**